

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 24 декември 2020 година, врз основа на примена жалба од Истражувачка репортерска лабораторија (ИРЛ), ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет – порталот „Граѓански збор“, со текстот насловен „Кулминација на полициската тортура: Полицајци од СВР Струмица претепаа затвореник“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 10 декември 2020 година, Истражувачката репортерска лабораторија (ИРЛ) поднесе жалба за текстот со наслов „Кулминација на полициската тортура: Полицајци од СВР Струмица претепаа затвореник“, објавен на 2 декември 2020 година, на интернет – порталот „Граѓански збор“ (www.gragjanskizbor.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, нарушување на приватноста и незастапена втора страна, односно дека Кодексот на новинарите е прекршен во членовите 1 и 7.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет – порталот „Граѓански збор“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и едногласно одлучи дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членовите 1.

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Комисијата во оспорениот текст не најде доволно елементи за да констатира и нарушување на приватноста, ниту прекршување на членот 7 од Кодексот на новинарите, на кои упатува подносителот на жалбата.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 24 декември 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина.

Членовите на Комисијата, најпрво, утврдија дека се работи за текст без автор, чија содржина се базира на тврдење на корисник на социјалната мрежа Твитер, за наводно брутално насилство врз осуденик од страна на полициски службеници во затворот во Струмица.

Оспорениот текст на интернет – порталот „Граѓански збор“, несомнено, е од широк јавен интерес, зашто евентуалното несоодветно постапување на полициските службеници и евентуалната злоупотреба на службената положба се легитимна новинарска цел и не смеат да бидат изземени од прашања за кои јавноста треба да биде информирана.

Сепак, членовите на Комисија констатираа дека содржината отстапува од етичките и професионални стандарди, пред сè, во насока на обезбедување целосно објективна информација. Текстот е едностран, а новинарот не се потрудил да ја провери веста и да ги согледа сите значајни аспекти на темата за која се говори. Авторот наведува детали за наводниот инцидент, кои, според наведените цитати, наликува како да се обезбедени од службена полициска белешка. Но, новинарот не го наведува документот како извор на информацијата, туку веста ја темели на објавата на корисник на Твитер. Во овој контекст, Комисијата се согласи дека медиумите се одговорни и за искажаното на социјалните мрежи, зашто со нивното објавување таквите содржини добиваат јавност и затоа не ги ослободуваат од одговорност. Во отсуство на официјална потврда на инцидентот, авторот морал да изрази резерва, воздржаност и сомнеж кон таквиот извор. Затоа, новинарите се обврзани да ги проверат информациите за да ја избегнат опасноста од манипулации и дезинформирање на јавноста. Тоа новинарот лесно можел да го направи доколку побарал став од Министерството за внатрешни работи или од затворот во Струмица.

Оттука, членовите на Комисијата најдоа дека интернет порталот „Граѓански збор“ го прекршил **членот 1** од Кодексот на новинарите, чија отстапка особено е нагласена во следната реченица од текстот:

„На 01.12.2020 година околу 09,30 часот, полициските службеници Петров Петре и Ангел Мастев од полициската станица во Струмица, отишле во Затворот за да достават Службен документ на лицето Јасмин Амедовски од Струмица кој е на издржување казна затвор. Во Затворот, односно во службените простории, почнале да го тепат на лицето Јасмин Амедовски удирајќи го со тупаници, при што од страна на чуварската служба во Затворот се пристапило кон отргнување на полициските службеници за да ги одвратат од продолжување со тепањето.“

Новинарот треба да обезбеди „втора страна“, односно да им даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Проверката на податоците и точноста се морални императиви на новинарството, затоа новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора. Вака објавените информации, лесно и недвосмислено,

можат да доведат до јавно „жигосување“ на индивидуи и групи, а во случајов да влијаат и врз интегритетот и репутацијата на припадниците на МВР.

Во однос на наводите во жалбата дека во текстот е нарушена приватноста, Комисијата не најде доволно елементи за да утврди прекршување на членот 7, кој се однесува на оваа материја. Сепак, членовите на Комисијата зазедоа став дека објавувањето на дел од имињата во содржината не се релевантни за јавноста и дека таквата пракса треба да се избегнува, освен во случаи кога влијае на јавниот интерес.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердџан Ахмет.

Се обврзува интернет – порталот „Граѓански збор“ (www.gragjanskizbor.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

